

i hvilken jeg faar Lejlighed til at deltage i det praktiske politiske Liv, kan jeg ikke nægte, at denne Henvisning for mig indeholder noget mistroende. Paa den anden Side vil jeg sige, at nu har jeg peget paa denne Sag, og det maa saa nærmest blive Lægmands Sag at tage dette Ønske op og føre det frem med tilstrækkelig Energi, thi en enkelt Udtalelse i saa Henseende kan ikke blive afgørende. At det er en stor og vanskelig Opgave, er sikkert nok, det er derfor ganske naturligt, at man tænker paa at løse den stykkevis, og det er jo ogsaa det, jeg har gjort, idet jeg sagde, at naar der kommer et Lovforslag frem som dette, der paa nogle Punkter ordner Retsstillingen for de udenfor Ægteskab avlede Børn, kunde det være ønskeligt, at man fik en Lov, der indeholdt de samlede bestaaende Regler for disse Børns og deres Mødres Retsstilling.

Herom siger den højtærede Justitsminister, at Grunden, hvorfor man ikke er gaaet dertil, er, at man har ment, at derved vilde man miste den faste Praksis, der har uddannet sig paa Grundlag af de bestaaende Love. Det forekommer mig imidlertid, at paa de Omraader, hvor Kodifikationen, Samarbejdsdelen af de bestaaende Regler i Virkeligheden kunde indskrænke sig til at gengive, genoptrykke med mindre Redaktionsændringer det, som nu er Ret, der vilde Nødvendigheden af at skride til ny Praksis ikke være til Stede. Jeg tror nok, at saavel Domstolene som maaske i ganske særlig Grad Administrationen skulde vide at ty tilbage til den gamle Praksis. Et Punkt, som jeg nævnte, vedrørende Ønskeligheden af, at der blev givet en Fremstilling af fremmed Ret, berørte den højtærede Justitsminister ikke. Jeg tænker, at han er enig med mig heri.

Den højtærede Justitsminister udtalte, ligesom vi alle sammen have udtalt, at det var et udmærket Lovforslag, og at han i det hele taget plejede altid at fremføre udmærkede Lovforslag. Det er rigtigt nok, men jeg vil sige til Ministeren, at det gøre hans Kolleger ikke, for hans Kollegers Lovforslag ere saa udmærkede, saa de ikke selv finde Anledning til at gøre opmærksom derpaa, de mene, at det finde vi nok, det pleje vi. Nu skal jeg ikke bebrejde den højtærede Minister hans Udtalelser i saa Henseende, han har aabenbart lært af sin Kollega, Gehejmerraad Goethe, der sagde: „Nur die Lumpen sind bescheiden“, og det er ogsaa en meget god Tanke.

Naar jeg saa gaar over til Realiteter i dette Lovforslag og de Bemærkninger,

jeg derom har tilladt mig at fremføre, saa har den Tanke, som jeg her har fremsat om, at der bør beskikkes de uægte Børn en Værge, fundet Tilslutning snart sagt fra alle Sider. Den højtærede Justitsminister udtalte sine Betæneligheder og Tvivl i den Anledning. Hvem skal det være, spørger han, skal det være den nærmeste Slægtning eller skal det være en fremmed? Den højtærede Minister frygtede for, at hvis det skulde være den nærmeste Slægtning, vilde det blive en for Barnet og ligeledes overfor Moderen fjendtlig Styrelse af dets Anliggender, og hvis det skulde være en fremmed, at denne skulde blive lige gyldig. Jeg vil sige, at dette Forhold, at der beskikkes det uden for Ægteskab fødte Barn en Værge, er noget, som man har andetsteds. Det findes i den ny tyske Civillov, men hvis jeg ikke tager fejl, har denne atter optaget det efter den ældre preussiske Ret. Der vil altsaa være Lejlighed til at undersøge og faa Oplysning om, hvorvidt dette Forhold i andre Lande, hvor det gennem længere Tid har været gældende, har virket paa en særlig for Barnet og i det hele for Samfundet tilfredsstillende Maade. At en saadan Værge skulde gaa til at skille Moderen fra Barnet, ligger ganske uden for Tanken, og det hedder da ogsaa i den tyske Lov og vilde vel ogsaa komme til at hedde saaledes i en tilsvarende dansk Lovbestemmelse, at Moderen har Ret til personlig at opdrage Barnet, naar hun dertil maatte være i Stand, og altsaa ikke særlige Omstændigheder gøre hende uværdig dertil. Men i de fleste Tilfælde har Moderen jo ikke Lejlighed til selv at opdrage Barnet, og der er det, det kan være stemmende med Barnets Interesse og i mange Tilfælde ogsaa overfor den gode Moder være støttende for hende, at der staar en Værge ved Siden af hende. Man kan saa spørge, om Værgen skal være en Mand eller en Kvinde, og det maa indrømmes, at den Støtte, som det er Værgens Opgave at være, vil maaske i mange Tilfælde lettest kunne ydes af en Kvinde; men det er et Spørgsmaal, jeg ikke her skal give mig til at besvare, ej heller det Spørgsmaal om, hvem der skal beskikke denne Værge, om det, som Justitsministeren — i Overensstemmelse for Resten med den almindelige Ret — forudsætter, skal være Politimesteren eller det stedlige Værgeraad. I alle Tilfælde antager jeg, at der vil være Ønske om, at det stedlige Værgeraad faar Tilsyn med disse Børn, og at enten Værgeraadet kommer til at beskikke eller indstille Værgen.